

علم، صنعت و اخلاق دارِ ہفتالی مجموعہ

اجتماعیات

عالمہ اخلاق

۳

قوانین

اوزمان یالکز بالفعل موجود اولوب بالحق موجود اولمایان
بویٹلری ده، ذکرہ لزوم کوردک .

عرب سیمی، (ذوی الارحام) و (عصبہ) ناملریله
ایکی قسمدی . (رحامه، ذی رحم) کی گھلر، خیم، اقربا
معانسه در، (صله رحم) اقربائی آرامق، دیمکدر، دیمک که
بوتعیر بدایتده بوتون اقربائی جامعدی، یعنی اسکی بر زمانده
سیمه، یالکز ذوی الارحامدن مرکدی . (رحم) عتی زمانده
(دول یاتاقی) معانسه اولدیغه کوره، اسکی عربلرده قریبتک
رحمدہ اشتراکدن عبارت اولدینی، یعنی سیمه نک مادری بر
شکده بولوندینی آکلاشیلیر .

عصبیه کلجه، بو، قان دعواسندن دوغش بر (عاقله
Clan juridique)، مایهتدهدر. عاقله کلھی، قاموسک بیاتنه
کوره، دیت باغلامق معانسه اولان (عقل) مصدرندن مشتق
مؤنت براسم فاعلدر . ابتدا، (دیت باغلامچی جماعت) معانسه
اولان (جماعت عاقله) مورستده قولانیلدقندن صوکر،
(جماعت) کلھی دوشمش، عاقله کلھی عینی معنای اوله رق
یالکز قالمشدر .

عاقله، اوله برزمره درکه فردلری آراسنده کرک مثبت
و کرک منفی قان دعواسی تساندی موجود بولونور . قان دعواسی
تساندنک مثبت شکلی، بر فرده وقوع بولان تعرضات انتقامی،
بوتون عاقله داشلریک آملقه مکلف اوله سیدر؛ منفی شکلی ده
بر فردک ایشله دیکی جرمندن بوتون عاقله داشلریک مسئول
طوتوله سیدر . بناء علیه، تعرضه اوغرایان فردک عالی یا خود
اهلی دکل، بوتون عاقله سی، اولنک انتقامی آملقه مکلفدی؛
بوانتقامده، معطلان تعرض اولان فرددن دکل، اولنک هر هانکی
عاقله داشندن آینه سایلردی . انتقام ریتہ (دیت) قائم اوله جتی
زمانده، دیتی ویرمک وظیفه سی، یا خود آملق حق بوتون
عاقله عاندی .

ایشسته، قان دعواسی مجادلرلندن، انتقامی دیتہ نسویه
ایتمک ایچون یاییلان مصالحلردن (عاقله) مؤسسہ سی دوغونجه،

یکن مقاله لرده، اجتماعی عالمه نک عشرت دورنده یالکز
سیمه دن، قوم دورنده سیمه ایله اوجاقدن عبارت اولدیغی
تشریح ایشلدک . اوجاغلک، امت دورنده اولدیغی شکله ده
(قوناق) نامی وریبورز؛ بومقاله ده، بزمتملق اولوق اعتبارله،
بالخاصه، اسلام امتہ عاند (قوناق) دن بحث ایدمکچکن .
اسلام امتده کی قوناق، دورت مختلف منشأدن کلن
غضزلردن مرکبدر : اسکی عرب عالمه سی، اسلامی عالمه،
ایرانک ورومک پدر شاهی عالمه سی، تورک عالمه سی .

(۱) اسکی عرب عالمه سی . — جاهلیت دورنده، عرب
عالمه سی، اجتماعی عالمه وطیبی عالمه دییه ایکی قسمه آریله سایلر؛
اجتماعی عالمه، دینی و حقوقی بر مایه تی حائر اولان (بالحق
De droit) عالمه درکه (سیمه) دن عبارتدر . طیبی عالمه،
دنیجه و حقوقجه هیچ بر قیمتی بولونمایان بالفعل De fait
هیٹلردن عبارتدر؛ بویٹلرده (اهل) و (عیال) ناملریله
ایکی درجه یه متقسمدر : اهل، بر اوده اطوران دده،
عمجه زادملر و قارده شلرله بونرک قاریلندن و چوجوقلرندن
مرکب بویوجک بر هیٹلدر، عیال ایسه، زوج، زوجہ
و چوجوقلرندن مرکب اولان کوچوک هیٹلدر؛ بناء علیه،
هر اهل متعدد عیاللردن، هر سیمه ایسه متعدد اهللردن
مرکبدر .

عشرت دورنده، نه اهلک، نمدہ عیالک اجتماعی بر مایه تی
بوقدی، فقط، بالا آخره، (اهل) دن (قوناق) دیدیکمز عالمه،
(عیال) دن ده (یووا) نامی وریدی کمز عالمه دوغدیغی ایچون

ایچون، میراث خصوصاً دده بر نعمته مظهر اولمه لرلی موافق کوریور. بر آدامک قیزی، اونک هر تورلو عضوی خسته لغزیننه، اجتماعی عیب و لک لریننه تمایله وارند. باباسنک بو قدر گفته تحمل ایدن بر قیزک، میراث نعمتی، بو کافله آسلا معروض اولمایان بر یابانچی ایله تقسیم ایتیمی، بو کونکی حقوق و اخلاقی وجدانه کوره، حقیق کورونه مسمی غایت طبعیبد.

جاهلیت دورینک، بیر قادیانی ایزلر آراسنده تعدد زوجات ایله جاریلرک استغرائی قاعده لرلی ده کوریور. بوندن باشقه، (میراثده ارککک قادین حصه سنک ایک مثالی آلمسی) اصولی ده، اساساً جاهلیت دورندن قالله بر قاعده لر[*]. اسلامی عااله ارککک قادین آراسنده اخلاقی بر مساوات قبول ایتدیکنه کوره، بوکی عادت لرلی یالکنز مسامحه تخویز ایتشدردمه بیلیر. (۲) اسلامی عااله — جاهلیت دورنده، اقربا یاق یالکنز (ذوی الارحام) و (عصبه) نام لرله ایکی دایره یی محتویدی. اسلامیت، بونلره، (احباب فرائض) نامیله اوچنچی بر دایره ده علاوه ایتدی. احباب فرائضک ارککک جنسندن اولانلری شونلرد: بابا، صحیح دده و بونک بابایی و دده سی ایلخ، آنا جهتندن قاردهش، زوج، قادین جنسندن اولانلری ده شونلرد: زوج، قیز، اوغلک قیزی و بونک قیزی ایلخ، بابا و آنا جهتندن قیز قاردهش، بابا جهتندن قیز قاردهش، آنا جهتندن قیز قاردهش، آنا، صحیح دده، طورونه نسبته آنا داخل اولمایان دده؛ صحیح دده، طورونه نسبته دده داخل اولمایان دده؛ کوریورک (بابا) ایله (دده) یی استثنایا ایدرسک، احباب فرائض، بالخاصه قادینلارن یاخود قادین جهتله و صهریتله اقربا اولانلردن مرکبد. جاهلیت دورنده، قان دعواسی تساندنه اولدیی کی میراث مسئله سنده، (عصبه) برنجی درجه یی، (ذوی الارحام) ایسه ایکنچی درجه یی اشغال ایدیوردی. عصبه نك، (عصبه بنفسه) قسمنده قادینلر بولونغاندی، (عصبه بغیره) و (عصبه مع بغیره) قسملری ایسه بعض شرطلرک موجودیت و ایسته اولدیی ایچون، میراث مسئله سنده قادینلر غایت دون بر موقده ایدیلر. بناء علیه، قادینلرله قادین جهتندن و صهریت طرفیه اولان اقربا نك بو میانه اساساً عصبه دن اولدقاری حالده قیمتلرینک بو کسایدله سی لازم کن بابا ایله دده نك یکی حق لره تیجه یی، اسلامیتک غایه سی اولان مساوات و عدالتک اساسی، بر لازمه سی ایدی.

ایشته، قرآن کریمده، احباب فرائضه عااله یوکی حقلرک ارادشی، اسکی عدالت لرلی ممکن مرتبه، اصلاح ایتک

[*] کتاب الوصائل لمرفه الاول للبیوطی: یازمه نسخه، اسمد

اندی کیشیاله سی، نومبر ۲۲۸۲

اهل، (بیتی زمره Groupe domestique) اولوب، عیال ایسه (ازدواجی بر زمره Groupe conjugale) در، تورک عالمده برنجی (قوناق) شکنده کی عااله یی، ایکنجی ایسه (بووا) شکنده کی عااله یی میدان کتیر مشدر.

اسلامیتک زوج ایله زوجی بری برینه وارث یاعه سی، آرا لرنده دینی و حقوقی بر رابطه حصوله کتیره رک ازدواجک دینی برقدیت کسب ایتیمه سی اشاع ایتشد. (قادینلرک ککک شقیق لری یعنی نصف دیکر لریدر) ماننده اولان حدیث شریف ده، اسلامیتده، زوج ایله زوجمه نك متحد بر شخصیت تشکیل ایتدیکر یی کورور.

— مابعدی کلک صابیده —

ضیا کورک آپ

